

ako bi prvi žebelj  $\frac{1}{2}$  kr. stal, vsaki slednji pa še enkrat toliko kot njegov prednik. In res je! Račun pové, da 32. žebelj stane 10,737.418 gold. 24 kr. in vseh 32 žebeljev skupaj 21,474.829 gold.  $47\frac{1}{2}$  kr.

## Vprašanja in odgovori.

(Na tem mestu bode vredništvo radovoljno sprejemalo, odgovarjalo in razmotravallo vprašanja zadevajoča vse kmetijske stroke, katere bodo stavili p. n. bralci „Novic“. Odgovarjali bomo po svoji najboljši moči, zagotovljeno nam je pa tudi sodelovanje izkušenih strokovnjakov. Vprašanja, katera se tičejo tacihi stvari, ki jih uredništvo ne more poznati, pa so znana kateremu drugemu bralcu „Novic“, prosimo vljudno za njih pojasnenje. Vred.)

*Vprašanje 1.* Ali so tropine iz pivovarnic za krmo zdrave? Ali ima njih krmenje pri plemenskih kravah katere slabe nasledke? (V. v Š.)

*Odgovor.* Sveže take tropine so prav dobra in zdrava krma za krave, kakor za goved sploh. Krma pa sme obstati k večem le do polovice iz tropin, druga polovica naj bo suha klaja, kakor seno, slama itd. Ni pa res, da vsled krmenja tropin krave prezgodaj storé ali pa da postanejo navdušljive.

*Vprašanje 2.* Kupil sem v jeseni bo leto, starega vina, katero sem spravil v skoraj novo, dobro osnaženo posodo. Pretečeni teden vino pretočim in zapazim, da vino v kratkem času v kozarcu temno postane. Kaj je temu vzrok in kako pomagati? (G. Š. v R.)

*Odgovor.* Da vino temno postane, pride od železa v njem. Preiščite železo od sodovih vrat, če ni prišlo z vinom v dotiko. Ako je to slučaj, zakapajte železo sè žveplom. Železo se na zraku spoji s čreslevino, in vino zato stemni. Napaka se pa tako-le popravi: Pretočite in prezračite vino takoj in očistite ga z želatino.

*Vprašanje 3.* Slišal sem, da vse pokončevanje predenice ne bode pomagalo, dokler kmetovalci ne bodo deteljnega semena na sito čistili. Kje so na prodaj taka sita in po kakošni ceni? Ali se opravi morebiti tudi z navadnim sitom? (Župnik R. v V. g.)

*Odgovor.* Da se zapreči razširjevanje predenice, potrebno je obojno: Plevel na njivi pokončevati in čisto seme sejati. V prihodnji številki govorimo več o predenici. Za čiščenje deteljnega semena morajo biti posebna sita. Najceneje in najbližje se dobi tako zvano Kohlertovo ročno sito pri g. Franc Filli-ju v Celovcu. Cena je s zavojem vred 12 gold.

## C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dné 2. marca 1884

pod predsedstvom gosp. barona Wurzbacha. Navzoči: gg. podpredsednik Seunig, tajnik Pirc in odborniki: Brus, Detelja, Goll, Jerič, Kastelic, Murnik, Neweklovski, Robič, Souvan, Wičel, dr. plem. Wurzbach.

Obpravnavale so se sledeče zadeve:

C. k. kmetijska družba štajarska vabi družbo, da naj se tudi ona pridruži prošnji do sl. c. kr. ministerstva za prevredbo določil, ki sedaj veljajo pri vžitninskem davku klavne živine, ker so uže zastarela. Vsled poročila odsekovega sklène glavni odbor se tej prošnji pridružiti, in sicer tako, da se prosi namesto sedanjega neprimernega davčnega postavka, ki velja za vso živino sploh, za nov, na podlagi teže progresivno rastoči užitninski davek.

Na poziv slavne deželne vlade od 5. januarija t. l., da naj se kmetijska družba izreče o ustanovitvi kmetijskih, nadaljevalnih šol, je odsek, kateremu se je to

v pretres izročilo, sledeče predlagal, kar je tudi glavni odbor sprejel: Z ozirom na sedanje razmere je ustanova nadaljevalnih šol na podlagi „učnega črteža od leta 1876. za kmetijska nadaljevalna izobraževališča“ nemogoča. Kmetijska družba je za provizorično nadaljevanje sedanjega modusa kmetijskega poduka na ljudski šoli, prosi pa slavno vlado, da naj na to dela, da se bode na učiteljski pripravnici namestil strokovnjak v kmetijstvu, da bode mogoče v svojem času pričeti z osnovo nadaljevalnih kmetijskih šol. Tudi priporoča ukreniti, da se spiše kmetijsko berilo za nadaljevalne šole.

Deželna vlada vpraša kmetijsko družbo v dopisu od 12. februarija t. l. za njeno mnenje o prihodnji organizaciji kmetijskega popotnega poduka na Kranjskem. Po daljši razpravi je z večino glasov sklenil centralni odbor, imenovani dopis tako rešiti:

Glavni odbor v prvi vrsti naglašá veliko potrebo nameščenja strokovnjaškega učitelja na pripravnici, priznava pa za ta čas, da se to zgodi, potreba popotnega poduka, usoja si pa opomniti, da mora organizacija tega poduka predrugačena biti, ako se le količ kaj vspeha od te ustanove zahtevati hoče. Glavni odbor prosi, da vlada instrukcije potnega učitelja v soglasji s kmetijsko družbo izdela.

Nadalje se reši več vlog, ter se za ude na novo v družbo sprejmejo sledeči gospodje: Pretnar Jakob iz Srednje vasi, Sodja Josip iz Bohinjske Bistrice; oba gospoda nasvetovana od podružnice bohinjske; Avbelj Anton iz Hleviš, Mal Janez iz Peče, Švarcelj Janez iz Prevoj, Škerjanec Janez iz Škerjančevega, Jerman Franc iz Radomelj, Šmon Franc iz Rodice, Dolžan Janez, župnik v Ihanu, Stupica Franc, župnik pri sv. Heleni, Kavka Josip iz Vidma; vsi nasvetovani iz podružnice v Podpeči; Premrov Franc iz Martinjaka, nasvetovan od podružnice planinske.

## Životopisne črtice.

Knez-nadškof goriški

dr. Andrej Golmajer.

(Dalje.)

V malo letih je bil spravil nadškof Golmajer podložno osebje in vse reči v tako lep red, da je bila škofija, kolikor človeška slabost dopušča, ena najbolj urejenih in oskrbovanih. To se je pokazalo jasno sosebno zadnja 2—3 leta, ko je višega pastirja zapuščal spomin in ni mogel več vsega tako opravljati, kakor nekdanj. Vkljub temu zadržku je bila škofijska vlada redna, rekel bi, dobra, in bila bi še bolja, ko bi si bil onemogli starček privzel pomočnega škofa, kakor so vsi želeli. Ali on se je držal menda — vedoma ali nevedoma — pregovora slovenskega: „Meni luč — tebi ključ“. Omenil sem redno vladanje poslednja leta Golmajerjeva zato, ker mu moramo to v veliko hvalo šteti in ker nam opravičuje resnico, da, če je kolo pomazano, teče samo. Denimo, da ni bil Golmajer poprej vse dobro, naravno uredil in napotil, ampak kak umeten burokratiški stroj napravil, moral bi se bil zadnja leta ustaviti. Marsikaj, kar se le umetno blišči, razsvetljuje uže naprej prihodnji prevrat.

Dvakrat je bil nadškof Golmajer pri škofovskih konferencijah na Dunaji, ko je šlo namreč za izvrševanje konkordata ali za druge cerkvene zadeve v Avstriji.